

Kontrolní závěr z kontrolní akce

21/33

Peněžní prostředky státu a Evropské unie vynakládané v resortu Ministerstva zemědělství na podporu zpracování zemědělských produktů

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále též „NKÚ“) na rok 2021 pod číslem 21/33. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Pavel Hrnčíř.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda peněžní prostředky státu a Evropské unie určené v resortu Ministerstva zemědělství na podporu zpracování zemědělských produktů poskytují a čerpají kontrolované osoby v souladu s právními předpisy, účelně a hospodárně.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od listopadu 2021 do června 2022.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2018 až 2021, v případě věcných a časových souvislostí i předcházející a následující období.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zemědělství (dále též „MZe“);

Státní zemědělský intervenční fond, Praha (dále též „SZIF“);

vybraní příjemci dotací:

Bohušovická mlékárna, a.s., Praha; Kostelecké uzeniny a.s.; LAKTOS, a.s., Praha; LE & CO - Ing. Jiří Lenc, s.r.o., Jirny; MASO UZENINY PÍSEK, a.s.; Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o.; MP Krásno, a.s.; OLMA, a.s., Olomouc; PINKO a.s., Benešov; POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s., Poděbrady; RABBIT Trhový Štěpánov a.s.; Uzeniny Příbram, a.s., Praha.

Kolegium NKÚ na svém XV. jednání, které se konalo dne 21. listopadu 2022,

schválilo usnesením č. 14/XV/2022

kontrolní závěr v tomto znění:

Podpora zpracování zemědělských produktů realizovaná v letech 2018–2021 v těchto programech

Národní dotační programy

**Investiční program na zvyšování konkurenceschopnosti:
dotační program 13**

Podpora pouze pro velké podniky s jednoduššími podmínkami než u podpory z *Programu rozvoje venkova na období 2014–2020*.

**Podpora zpracování mléka:
dotační program 19.A.**

Nedostatečně prokazovaná souvislost proplácených provozních nákladů mlékáren se zvýšením kvality mléka.

Program rozvoje venkova na období 2014–2020

**Podpora investic pro zpracovatele zemědělských produktů:
operace 4.2.1**

Podpora původně určená pro mikropodniky a malé a střední podniky, od roku 2020 ji mohly čerpat i velké podniky.

**Podpora vývoje nových produktů:
operace 16.2.2**

Investiční podpora vynakládaná převážně na velké projekty s nedostatečnou kontrolou inovativnosti.

**Podpora sdílení zařízení a zdrojů:
operace 16.3.1 záměr b)**

Podpora pro zpracovatelské mikropodniky a malé a střední podniky, která byla neúspěšná – proplacen pouze jeden projekt.

**Podpora krátkých dodavatelských řetězců:
operace 16.4.1**

Podpora pro mikropodniky a malé a střední podniky, která byla neúspěšná – proplacen pouze jeden projekt.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Nejvyšší kontrolní úřad provedl kontrolu peněžních prostředků státu a Evropské unie (dále též „EU“) vynakládaných v resortu MZe na podporu zpracování zemědělských produktů. Kontrole NKÚ byly podrobeny dotační programy financované z národních zdrojů včetně dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ a operace podpořené z *Programu rozvoje venkova na období 2014–2020*, který je spolufinancován Evropskou unií. NKÚ prověřil vyplacené prostředky podpory v celkovém objemu 7,9 mld. Kč, z toho prostředky ve výši 0,9 mld. Kč prověřil u dvanácti vybraných příjemců dotací.

MZe nastavilo systém poskytování podpory na zpracování zemědělských produktů tak, že se nedařilo plnit opatření „... investiční podporu přednostně orientovat na mikro, malé a střední podniky...“, jehož realizací má dojít k naplnění cílů stanovených ve strategii resortu MZe¹. Velké zpracovatelské podniky měly více příležitostí čerpat dotace než mikropodniky a malé a střední podniky. Velké podniky mohly čerpat nejen podporu z PRV 2014–2020, ale MZe pro ně připravilo také investiční národní dotační program², ze kterého nemohly mikropodniky ani malé a střední podniky čerpat dotace. Podmínky pro získání národních dotací byly navíc pro žadatele jednodušší než dotační podmínky *Programu rozvoje venkova na období 2014–2020* (dále jen „PRV 2014–2020“). MZe nastavilo podmínky pro čerpání podpory pro malé a střední podniky tak, že ty měly zájem o dotace jen z jedné ze čtyř investičních operací PRV 2014–2020 a z ostatních téměř nečerpaly.

MZe nesledovalo a nevyhodnocovalo hospodárnost, účelnost ani přínosy vynakládaných peněžních prostředků z národních dotačních programů. Cíle těchto programů byly stanoveny obecně a bez odpovídajících ukazatelů, které by umožňovaly plnění cílů sledovat. MZe dále nevytvořilo dostatečné podmínky pro hospodárné vynakládání peněžních prostředků a chybovalo při kontrole žádostí o dotace. Stejně tak MZe nedostatečně vyhodnocovalo, zda má podpora pro jednotlivé příjemce dostatečný motivační účinek nebo zda by si jednotlivé investice požadovaly zpracovatelské podniky z vlastních prostředků bez dotace, jelikož vykazovaly zisky, a to i v řádech desítek či stovek milionů korun.

V roce 2020 převedlo MZe administraci a kontrolu národních dotací na SZIF. Tímto krokem sice došlo v této oblasti podpory k částečnému zlepšení procesu administrace a kontroly, přesto stále přetrvávají nedostatky v nastavených podmínkách pro poskytování dotací.

V oblasti poskytování dotací z národního dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ nebyly zjištěny nedostatky.

MZe při poskytování prostředků z PRV 2014–2020 neověřovalo, zda podpořené projekty přinesly požadované inovace, nebo se jednalo o pouhou výměnu strojů, zařízení a technologií.

Vybraní příjemci při realizaci projektů postupovali v souladu s právními předpisy a stanovenými podmínkami.

¹ *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030*, která byla schválena usnesením vlády České republiky ze dne 2. května 2016 č. 392.

² Národní dotační program 13 *Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu*.

Celkové vyhodnocení vyplývá z těchto zjištěných nedostatků:

A. Národní dotace

- A.1 V oblasti zpracování zemědělských produktů nezaměřilo MZe podporu na mikropodniky a malé a střední podniky.** MZe určilo pro oblast potravinářství několik cílů, kterých chce do roku 2030 dosáhnout¹. Průřezovým opatřením, které MZe k naplňování cílů stanovilo, je investiční podpora přednostně orientovaná na mikropodniky a malé a střední podniky. Pro mikropodniky a malé a střední podniky však MZe v letech 2018–2021 žádný národní dotační program nepřipravilo. Naopak vyhlásilo národní dotační program 13. *Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu* (dále též „DP 13“) určený pouze pro velké zpracovatelské podniky. V letech 2018–2021 z něho MZe velkým podnikům rozdělilo celkem 1,7 mld. Kč. Podmínky pro získání národní dotace z tohoto programu byly pro žadatele jednodušší, než tomu bylo u projektů realizovaných s podporou z PRV 2014–2020 (viz body A.2 až A.4).
- A.2 MZe nedostatečně monitorovalo a hodnotilo naplňování cílů národního dotačního programu.** MZe v rámci DP 13, určeného pro velké podniky, nenastavilo žádné ukazatele výsledku, výstupu a dopadu. MZe nepromítlo do zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací, povinnost stanovovat konkrétní cíle projektů. Cíle DP 13 byly neměřitelné, nevyhodnotitelné, byly stanoveny zcela nekonkrétně (obecně) bez určení toho, jak bude měřeno jejich naplňování, a tudíž i vyhodnocování úspěšnosti jejich dosažení.
- A.3 MZe nevytvořilo základní podmínky pro hospodárné vynakládání peněžních prostředků v rámci národních dotací.** MZe nestanovilo u DP 13, určeného pro velké podniky, žádné závazné podmínky a postupy pro výběr dodavatelů ani maximální limity výdajů, jako je tomu v případě PRV 2014–2020. Příjemci tak nebyli nuceni chovat se hospodárně, neboť nebyli limitováni ve výši výdajů na pořízení majetku.
- A.4 MZe a SZIF posuzovaly nezbytnost podpor pro velké podniky pouze formálně.** MZe a SZIF pro hodnocení motivačního účinku čili nezbytnosti podpory neměly dostatečné podklady. Nepožadovaly po žadatelích doložení jejich tvrzení o přínosu navržených investic, předložené žádosti s těmito nedostatky přijaly a rozhodly o poskytnutí dotace. Existuje tak riziko vzniku tzv. efektu mrtvé váhy, tedy situace, že by žadatelé investice realizovali i bez finanční podpory.
- A.5 MZe a SZIF nedostatečně ověřovaly uznatelnost uplatňovaných nákladů.** V rámci národního dotačního programu 19.A. *Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimech jakosti Q CZ* (dále též „DP 19.A.“) MZe a SZIF neověřovaly, zda žadatelé uplatňovali pro dotaci nepřímé náklady, které skutečně souvisely s režimem jakosti mléka Q CZ³.
- A.6 Opatření MZe a SZIF k odstranění nedostatků zjištěných předchozí kontrolou⁴ nebyla dostatečná a účinná, příp. k realizaci některých opatření do června 2022 vůbec nedošlo,** přestože vláda uložila ministru zemědělství provést opatření v termínu do 31. března 2020. Jednalo se o nedostatky v národním dotačním programu zaměřeném na produkci a zpracování mléka v režimu jakosti Q CZ.

³ Režim jakosti Q CZ je souhrn limitních ukazatelů kvality pro získání ochranné známky, jejímž vlastníkem je Česká republika. K užívání ochranné známky uděluje MZe povolení.

⁴ Kontrolní akce NKÚ č. 18/08 – *Peněžní prostředky vynakládané na podpory v sektoru živočišné výroby.*

A.7 MZe alokovalo prostředky na podporu v rámci dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ ve výši, která se z velké části nevyčerpala. V rámci tohoto dotačního programu se z celkové alokované částky ve výši 3 mld. Kč vyčerpalo pouze 0,2 mld. Kč, tedy cca 7 % alokace. Část nevyužitých prostředků byla převedena do rozpočtu Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s., (dále jen „PGRLF“) a zbývající část, evidovaná v rozpočtu MZe jako nároky z nespotřebovaných výdajů, zůstala zcela nevyužita.

B. Program rozvoje venkova na období 2014–2020

- B.1 MZe se dařila podpora mikropodniků a malých a středních zpracovatelských podniků pouze částečně.** Podpora z PRV 2014–2020 měla přispět k realizaci tematického cíle EU „zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků“. Mikropodniky a malé a střední podniky mohly v rámci PRV 2014–2020 čerpat ze čtyř operací. Operace 16.3.1 *Sdílení zařízení a zdrojů ve svém záměru* b) *Spolupráce v oblasti zpracování zemědělských produktů na zemědělské a nezemědělské produkty a jejich uvádění na trh* a dále operace 16.4.1 *Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů* (dále též „operace 16.4.1“) však téměř nebyly čerpány. MZe nastavilo podmínky tak, že žadatelé měli zájem pouze o jednu investiční operaci 4.2.1 *Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů* (dále též „operace 4.2.1“), do které MZe od roku 2020 umožnilo vstoupit i velkým podnikům a zároveň navýšilo částku maximální dotace z 12 mil. Kč na 37,5 mil. Kč. MZe tím vytvořilo riziko, že velké podniky vyčerpají alokaci operace 4.2.1, která byla původně určena pouze pro mikropodniky a malé a střední podniky.
- B.2 MZe nastavením podmínek u operace 16.2.2 vytvořilo další program na podporu investic především pro velké podniky.** MZe nastavilo podmínky pro čerpání peněžních prostředků z operace 16.2.2 *Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh* (dále též „operace 16.2.2“) tak, že s velikostí projektu klesaly povinné výdaje na spolupráci. Žadatelé realizovali převážně velké a finančně nákladné projekty a většinu prostředků vynaložili na pořízení strojů, technologií a stavební úpravy a využili tuto dotační příležitost především k financování investic.
- B.3 MZe poskytovalo prostředky na projekty, aniž by posoudilo, zda splnily podmínku inovativnosti.** MZe při výběru projektů k podpoře z operace 16.2.2 nemělo dostatečné informace (např. technické nebo finanční) k posouzení a vyhodnocení inovace (případně její míry) ve vztahu k požadované výši dotace. Nemohlo tak ověřit, zda nedocházelo k pouhé obměně strojů, zařízení a technologií. MZe neurčilo, jakým způsobem má být po ukončení realizace inovativních projektů posouzeno naplnění jejich inovativnosti před vyplacením dotace.

II. Informace o kontrolované oblasti

MZe ve *Strategii resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030* stanovilo pro oblast potravinářství jako jeden z cílů růst významu mikropodniků a malých a středních podniků, zejména v ekonomicky citlivých regionech. MZe chce tohoto cíle dosáhnout investiční podporou modernizace a inovací přispívajících k růstu konkurenceschopnosti, přednostně orientovanou na mikropodniky a malé a střední podniky.

Obdobný cíl obsahuje i *Program rozvoje venkova na období 2014–2020*, v němž se Ministerstvo zemědělství zavázalo k plnění tematického cíle společného strategického rámce „*zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků*“.

Zpracovatelé zemědělských produktů (výrobci potravin a krmiv) mohli čerpat v kontrolovaném období podporu z peněžních prostředků státního rozpočtu prostřednictvím národních dotačních programů a z rozpočtu EU prostřednictvím vybraných operací *Programu rozvoje venkova na období 2014–2020*.

Národní dotační programy

Do konce roku 2019 bylo MZe v rámci poskytování národních dotací zodpovědné jak za řízení a nastavení podmínek pro poskytování a čerpání dotací, tak za administraci a kontrolu předkládaných žádostí o dotaci.

Od 1. 1. 2020 se stal poskytovatelem národních dotací SZIF, na který MZe převedlo veškeré činnosti související s administrací a kontrolou. Odpovědnost za řízení a nastavení podmínek však zůstala na MZe.

MZe každoročně vydává „*zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 1, § 2, § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů*“ (dále jen „Zásady“). Zásady obsahují obecnou část, která se týká všech dotačních programů, a část specifickou, v níž jsou uvedeny podmínky týkající se konkrétních dotačních programů.

V kontrolovaném období 2018–2021 mohli zpracovatelé zemědělských produktů žádat o podporu ve dvou národních dotačních programech:

- dotační program 13. *Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu,*
- dotační program 19.A. *Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimech jakosti Q CZ.*

V reakci na problémy sektoru zpracování zemědělských produktů v souvislosti s šířením nákazy covid-19 vyhlásilo MZe v roce 2020 a 2021 program na podporu zpracovatelů zemědělských produktů nazvaný AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ⁵.

DP 13

MZe zaměřilo podporu v rámci DP 13 mj. na modernizaci výrobních zařízení, zavádění nových technologií, investice do technologií související s diverzifikací produkce provozovny o další výrobky, investice do technologií související se zásadní změnou výrobního postupu stávající provozovny s cílem zvýšení kvality při zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků a krmivářských podniků na evropském trhu a zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů.

MZe zde stanovilo výši dotace do 50 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů projektu, kdy minimální hodnota uznatelných nákladů musí činit 1 mil. Kč a maximální hodnota uznatelných nákladů nesmí být vyšší než 60 mil. Kč.

⁵ Podpora byla schválena usnesením vlády České republiky ze dne 16. října 2020 č. 1052; usnesením vlády České republiky ze dne 2. listopadu 2020 č. 1138 a usnesením vlády České republiky ze dne 1. února 2021 č. 100.

Jediným možným žadatelem v rámci tohoto dotačního programu mohl být subjekt spadající do kategorie velký podnik. Kategorie podniků dle velikosti jsou uvedeny v příloze č. 1.

DP 19.A.

Účelem DP 19.A. byla podpora účasti v režimu jakosti Q CZ v zájmu zlepšení tržních příležitostí a dosažení přidané hodnoty u mléka a mléčných výrobků. Předmětem dotace byla podpora producentů a zpracovatelů mléka v podobě částečné úhrady nákladů spojených s dobrovolným zapojením do režimu jakosti mléka Q CZ.

Dotační program 19.A. byl určen pro všechny kategorie podniků, které splnily podmínky stanovené pro tento dotační program. DP 19.A. se dělí na podprogramy:

- 19.A.a. *Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimu jakosti Q CZ,*
- 19.A.b. *Podpora činností spojených s režimem jakosti Q CZ.*

DP 19.A. mohli žadatelé poprvé využít v roce 2017. Od roku 2021 mohli zpracovatelé zemědělských produktů v rámci národních dotačních programů dle Zásad žádat o podporu ještě v dalších programech zaměřených na jakost Q CZ, a to v komoditě drůbež (19.B.) a komoditě brambory (19.C.)⁶.

Žádat o podporu z dotačního programu mohli všichni producenti i zpracovatelé mléka zapojení do režimu jakosti mléka Q CZ bez ohledu na velikost podniku.

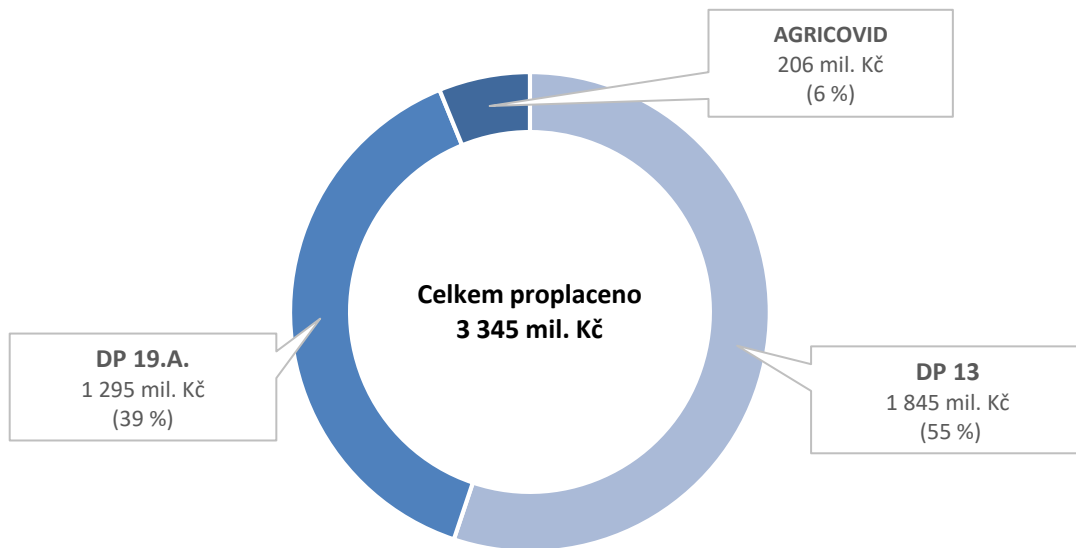
AGRICOID POTRAVINÁŘSTVÍ

MZe dále v letech 2020 a 2021 vyhlásilo na podporu sektoru potravinářství dvě výzvy k podání žádostí v rámci dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ s alokací 3 mld. Kč. Jednalo se o mimořádné dotace vyplácené s cílem zmírnit dopady zavedených opatření k omezení šíření nákazy covid-19, spočívající zejména v uzavření škol a stravovacích služeb, ve změně režimu výroby a distribuce a ve zvýšených nárocích na nouzové zásobování.

Celková výše podpory v rámci tohoto dotačního programu nesměla být vyšší než 75 % skutečně prokázaného poklesu příjmů za prodej potravin nebo produkci zemědělské výroby. Sazba dotace na předmět dotace byla stanovena do 200 000 Kč na příjemce a do 20 000 Kč na každou spolupracující osobu nebo zaměstnance.

⁶ Vzhledem ke kontrolovanému období nebyly tyto programy v rámci KA č. 21/33 prověřovány.

Graf č. 1: Dotace vyplacené v rámci vybraných národních dotačních programů v letech 2018–2022 (stav k 26. 5. 2022)

Zdroj: zpracoval NKÚ na základě informací SZIF a MZe.

Program rozvoje venkova na období 2014–2020

V rámci poskytování podpory z PRV 2014–2020 je MZe jako řídicí orgán odpovědné za řízení programu a nastavení podmínek pro poskytování dotací. SZIF jako platební agentura provádí administraci a kontrolu předkládaných žádostí a výplatu dotací.

Pro jednotlivá kola příjmu žádostí o dotace (dále jen „výzvy“) vydalo MZe obecná a pro jednotlivé operace specifická *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020* (dále jen „Pravidla“). MZe v těchto Pravidlech mj. definovalo způsobilost žadatele, stanovilo podmínky pro získání dotace a určilo její výši, limity výdajů a další podmínky.

V kontrolovaném období 2018–2021 mohli zpracovatelé zemědělských produktů žádat o dotace v následujících operacích:

- operace 4.2.1 *Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů,*
- operace 16.2.2 *Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh,*
- operace 16.3.1 *Sdílení zařízení a zdrojů* (dále jen „operace 16.3.1“),
- operace 16.4.1 *Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů.*

Operace 4.2.1

Operace podporuje investice do zařízení, která souvisejí se zpracováním zemědělských produktů a uvedením výrobků na trh a byla primárně zaměřena na zvýšení efektivity výroby a celkové konkurenceschopnosti malých a středních podniků v oblasti zpracování zemědělských produktů. Podpora by měla umožnit zemědělským podnikatelům a výrobcům

potravin a krmiv využít moderní technologie. V neposlední řadě měla podpora přispět k rozvoji místních trhů a zkrácení dodavatelských řetězců.

Operace 16.2.2

Operace podporuje rozvoj inovací při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Dotovány jsou projekty, které zavádějí nové nebo významně zlepšené produkty, postupy nebo technologie, které musí být vyvinuty ve spolupráci s výzkumným subjektem nebo žadatelem, který má k vývoji nového produktu, postupu nebo technologie prokazatelně dostatečné zdroje v podobě kvalifikovaného personálu a výrobních zdrojů.

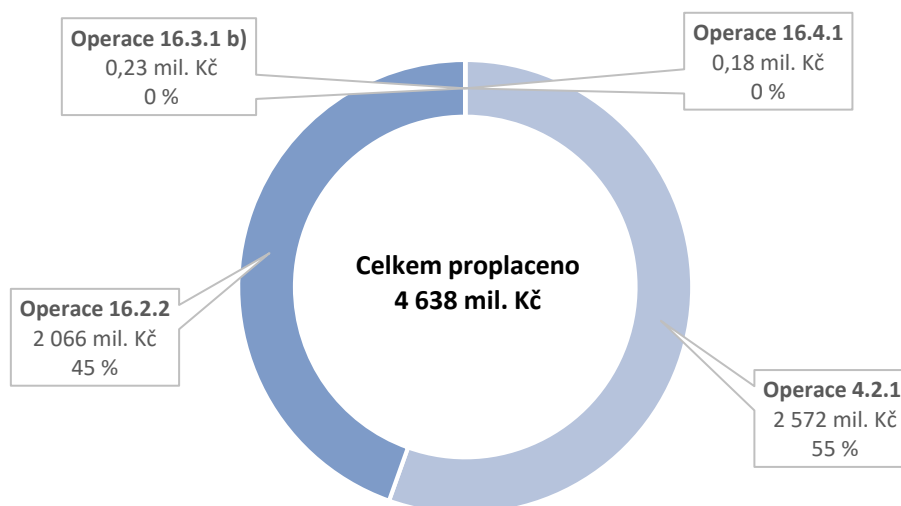
Operace 16.3.1

Operace podporuje spolupráci minimálně dvou subjektů při společném sdílení zařízení a zdrojů v oblasti zemědělské prvovýroby, lesnictví nebo potravinářství. Při spolupráci by mělo dojít k zajištění efektivního využití zdrojů a dosažení úspor, kterých by při individuálním postupu nebylo dosaženo.

Operace 16.4.1

Operace podporuje spolupráci minimálně dvou subjektů, která vede k vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Podpora by měla přispět k začlenění prvovýrobců do dodavatelských řetězců a k posílení jejich konkurenceschopnosti. Podpora je určena také pro společné investice do realizace projektů a pro společnou propagaci krátkých dodavatelských řetězců nebo místního trhu. Formou takovéto spolupráce může být společný prodej v místní prodejně, společný prodej ze dvora, společná organizace přímého prodeje spotřebitelům (např. bedýnkový prodej).

**Graf č. 2: Dotace vyplacené v rámci vybraných operací PRV 2014–2020
(stav od počátku realizace k 26. 5. 2022)**

Zdroj: zpracoval NKÚ na základě informací SZIF.

III. Rozsah kontroly

Cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda MZe a SZIF poskytují a příjemci čerpají peněžní prostředky státního rozpočtu a EU na podporu zpracování zemědělských produktů v souladu s předpisy, účelně a hospodárně.

Kontrola NKÚ byly podrobeny následující oblasti podpory zpracování zemědělských produktů:

- operace spolufinancované z rozpočtu EU v rámci *Programu rozvoje venkova na období 2014–2020*;
- dotační programy financované z rozpočtu MZe;
- dotační program AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ.

Kontrolou bylo prověřeno, zda MZe, SZIF a vybraní příjemci dotací postupovali při poskytování a čerpání dotací v souladu s právními předpisy, účelně a hospodárně.

Za účelné považuje NKÚ takové použití peněžních prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. NKÚ při hodnocení účelnosti vycházel z nastavení cílů a monitorovacích ukazatelů a dále z dosažení cílů a cílových hodnot monitorovacích ukazatelů.

U jednotlivých příjemců dotace byla účelnost projektů posuzována v závislosti na dosažení výstupů, výsledků a cílů, které příjemci stanovili v rámci svých projektů, respektive zda existuje předpoklad, že je naplní.

Za hospodárné považuje NKÚ takové použití veřejných prostředků, které zajistí plnění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků při zajištění odpovídající kvality plnění úkolů.

NKÚ posuzoval u poskytovatele dotací zajištění hospodárnosti vynakládaných prostředků s ohledem na nastavené podmínky (například stanovení uznatelnosti nákladů, limitů výdajů, podmínek pro výběr dodavatelů, míry dotace – spolufinancování ze strany příjemce).

U příjemců dotací vycházel NKÚ při posuzování hospodárnosti zejména z kritérií pro uznatelnost nákladů, dodržování stanovených limitů uznatelných nákladů, ceníků stavebních prací a dodržování závazného rozpočtu projektu a ceny díla/veřejné zakázky.

Ministerstvo zemědělství

U MZe byla kontrola zaměřena na činnost ministerstva při nastavení podmínek pro poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu a z rozpočtu Evropské unie na podporu zpracování zemědělských produktů. Zároveň bylo prověřováno, zda tyto podmínky nastavilo MZe v souladu s právními předpisy a zajistilo tak účelné a hospodárné vynakládání peněžních prostředků.

Kontrola také ověřila přijetí a realizaci opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozími kontrolními akcemi NKÚ⁷. Nejvyšší kontrolní úřad dále ověřoval proces převodu

⁷ Kontrolní akce NKÚ č. 17/26 – *Peněžní prostředky určené na opatření Spolupráce v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020* a kontrolní akce NKÚ č. 18/08 – *Peněžní prostředky vynakládané na podporu v sektoru živočišné výroby*.

agendy národních dotací od 1. 1. 2020, smluvní zajištění administrace, kontroly a poskytování podpor a činnost SZIF po převedení agendy národních dotací z MZe na SZIF.

U MZe na úrovni systému byly prověřeny alokované prostředky ve výši 8 614 113 543 Kč. Z této částky byl prověřen proces administrace a kontroly u MZe na vzorku žádostí o dotace ve výši 380 021 805 Kč.

Kontrolovaným obdobím u MZe byly roky 2018–2019 pro národní dotace a roky 2018–2021 pro PRV 2014–2020, v případě věcných a časových souvislostí i předcházející a následující období.

Státní zemědělský intervenční fond

U SZIF byla kontrola zaměřena na činnosti související s administrací a kontrolou žádostí o dotace a žádostí o platbu, zejména zda SZIF vynakládal peněžní prostředky státního rozpočtu a Evropské unie na zpracování zemědělských produktů hospodárně, účelně a v souladu s právními předpisy a stanovenými podmínkami.

NKÚ také ověřoval činnost SZIF po převodu agendy národních dotací od 1. 1. 2020 – administraci, kontrolu a poskytování dotací.

U SZIF na úrovni systému byly prověřeny proplacené prostředky ve výši 6 301 001 319 Kč. Z této částky byl prověřen proces administrace a kontroly u SZIF na vzorku žádostí o dotace ve výši 1 095 285 280 Kč.

Kontrolovaným obdobím u SZIF byly roky 2020–2021 pro národní dotace a roky 2018–2021 pro PRV 2014–2020, v případě věcných a časových souvislostí i předcházející a následující období.

Příjemci dotací

U vybraných příjemců dotací bylo ověřováno, zda použili peněžní prostředky státního rozpočtu a Evropské unie poskytované na podporu zpracování zemědělských produktů v rámci DP 13, DP 19.A. a vybraných operací z PRV 2014–2020 hospodárně, účelně a v souladu s právními předpisy a stanovenými podmínkami.

U dvanácti vybraných příjemců byly prověřeny peněžní prostředky v celkové výši 921 007 862 Kč (viz příloha č. 2).

Kontrolovaným obdobím u příjemců dotací byly roky 2019 a 2020.

Poznámka: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

A. Národní dotace

A.1 Nesměřování národní podpory na mikropodniky a malé a střední zpracovatelské podniky

Strategický dokument MZe schválený vládou¹ obsahuje tři hlavní priority pro oblast potravinářství:

- potravinové zabezpečení a přiměřená soběstačnost,
- konkurenceschopnost a efektivnost českého potravinářství,
- bezpečnost potravin a ochrana spotřebitelů.

K uvedeným prioritám stanovilo MZe celkem pět strategických cílů, u nichž uvádí opatření, jimiž chce dosáhnout plnění těchto cílů. Jedním z opatření, které prochází všemi strategickými cíli, je „*investiční podpora přednostně orientovaná na mikro, malé a střední podniky...*“ MZe ovšem v letech 2018–2021 nepřipravilo žádný investiční program pro mikropodniky a malé a střední podniky zpracovávající zemědělské produkty. Naopak vyhlásilo národní dotační program 13., který je určen pouze pro velké podniky a z něhož vyplatilo v období let 2018 až 2021 velkým podnikům 1,7 mld. Kč.

Mikropodniky a malé a střední podniky mohly v oblasti zpracování zemědělských produktů čerpat dotace pouze v rámci PRV 2014–2020.

Investiční projekty velkých podniků financované z národních zdrojů měly jednodušší podmínky pro získání dotace než obdobné projekty financované z PRV 2014–2020. Žadatelé například nebyli rozhodnutím o poskytnutí dotace zavázáni k plnění nějakého konkrétního cíle, k vykazování monitorovacích ukazatelů, k předložení monitorovací zprávy ani k hlášení změn projektu apod. U národních dotací nebyli příjemci omezeni limity, a jelikož projekty svým rozsahem nespádaly pod režim zákona o veřejných zakázkách, MZe pro ně nenastavilo ani postup pro zadávání zakázek mimo režim zákona, jako je tomu u projektů financovaných z PRV 2014–2020 (podrobnosti viz body A.2–A.4).

Kromě investičních podpor vyplácely MZe a SZIF jednotlivým žadatelům i neinvestiční dotace na podporu jakosti mléka Q CZ (DP 19.A.). V rámci této podpory žadatelé získávali peněžní prostředky na úhradu běžných provozních nákladů spojených s režimem jakosti.

Z analýzy účetních závěrek 11 vybraných největších příjemců podpory z DP 19.A. vyplývá, že kromě jednoho podniku vykazovaly v období let 2018–2020 zisk v řádech desítek či stovek milionů korun všechny tyto podniky (viz příloha č. 3).

A.2 Nedostatečné nastavení cílů, monitorování a hodnocení naplňování cílů

Kontrolou bylo zjištěno, že MZe a SZIF nepožadovaly, aby příjemci definovali cíle svých projektů na základě principů SMART (tj. aby byly konkrétní, měřitelné, dosažitelné, realistické a termínované), a příjemcům neuložily povinnost cíle projektů vyhodnocovat (ani v době udržitelnosti projektu). MZe ani SZIF rovněž nestanovily žádné závazné ukazatele výsledku, výstupu a dopadu projektů.

Cíle projektů byly nekonkrétní, neměřitelné a nevyhodnotitelné. MZe a SZIF tak nemohly sledovat a hodnotit plnění cílů projektů a plně posoudit a vyhodnotit cíle DP 13, míru jejich splnění a přínosy podpory, a tudíž ani účelné využití poskytovaných dotačních prostředků.

MZe vypracovávalo každoročně analýzy národních dotací do zemědělství, ve kterých uvádělo zejména statistické údaje. Jednalo se o objem realizace investic, počet přijatých a schválených žádostí, objem vyplacených prostředků. V případě DP 13 šlo o sumáře objemu plánovaných investic a realizovaných investic, včetně jejich porovnání s předcházejícím rokem a dlouhodobým průměrem. Tyto ukazatele však nic nevyovídají o tom, jaké byly přínosy/dopady vynaložených dotačních prostředků a zda byl naplněn účel DP 13, tj. zda došlo ke zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, respektive v jaké míře se kvalita zpracování zemědělských produktů promítla do finálních produktů, a zda a v jaké míře se zvýšila konkurenceschopnost potravinářských a krmivářských podniků na evropském trhu.

Tento stav pokračuje i v roce 2022, jelikož MZe nepromítlo povinnost definovat konkrétní a měřitelné cíle ani do Zásad pro rok 2022 a nenastavilo žádné ukazatele výsledku, výstupu a dopadu.

A.3 Nestanovení podmínek pro hospodárné vynakládání peněžních prostředků

Kontrolou bylo zjištěno, že MZe v podmínkách DP 13 (na roky 2018 až 2022) nestanovilo pro příjemce pravidla pro výběr dodavatele a nevymezilo limity jednotlivých uznatelných výdajů/nákladů. Žadatelé o dotaci tak nebyli omezeni ve výši nákladů na pořízení majetku a služeb a existuje riziko, že MZe proplácelo žadatelům náklady, které nemusely být v souladu s principem hospodárnosti.

MZe jako poskytovatel dotace tak nevytvořilo předpoklady pro sledování hospodárnosti uznatelných nákladů při poskytování národních dotací.

Vzhledem k tomu, že u DP 13 nebyla stanovena povinnost provádět výběr dodavatele, a tudíž ani povinnost specifikovat technické parametry pořizovaného majetku, nelze zcela ověřit hospodárnost uplatňovaných nákladů (výdajů) projektů. Je možné pouze konstatovat způsobilost těchto výdajů pro jejich proplacení poskytovatelem dotace.

Oproti tomu při poskytování dotací z PRV 2014–2020 je stanovení pravidel pro výběr dodavatele mimo režim zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a stanovení limitů uznatelných výdajů/nákladů nejen dobrou praxí, ale v podstatě standardem, a to právě z důvodu sledování hospodárného vynakládání peněžních prostředků.

A.4 Nedostatečné posuzování nezbytnosti podpor

V souladu s nařízením Evropské komise⁸ musí mít poskytovaná vnitrostátní podpora motivační účinek.

Slučitelnost podpory s vnitřním trhem EU rovněž upravují Pokyny EU⁹, které mimo jiné upřesňují, že „*podpora vykazuje motivační účinek, jestliže mění chování podniku takovým způsobem, že podnik zahájí další činnost, která přispívá rozvoji daného odvětví a kterou by bez poskytnutí podpory nevykonával nebo by ji vykonával pouze omezeným nebo jiným způsobem.*

⁸ Nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem.

⁹ Pokyny Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020, (2014/C 204/01) ze dne 1. 7. 2014.

Podpora však nesmí subvencovat náklady na činnosti, které by podniku vznikly v každém případě, a nesmí vyrovnávat běžná podnikatelská rizika hospodářské činnosti...“

Pokyny EU dále stanovují, že „...po obdržení žádosti musí orgán poskytující podporu provést kontrolu věrohodnosti uvedeného hypotetického srovnání a potvrdit, že podpora má požadovaný motivační účinek. Hypotetické srovnání je důvěryhodné, jestliže je věrohodné a týká se faktorů rozhodovacího procesu převládajících v okamžiku, kdy příjemce přijímá rozhodnutí o daném projektu nebo o dané činnosti...“

Velké podniky tedy musely v žádosti o dotaci obhajovat a prokazovat motivační účinek podpor v rámci národních dotačních programů.

Podmínky vztahující se k motivačnímu účinku vyplývajícím z nařízení Evropské komise⁸ zahrnuje MZe do Zásad, kde je stanoveno, že žadatel v kategorii velký podnik musí popsat situaci, která by nastala v případě, že by mu podpora nebyla poskytnuta, včetně doložení písemných dokladů, z nichž vychází (hypotetický scénář). U DP 13 žadatel musel dále vypracovat odůvodnění přínosu navržených investic.

Kontrolou bylo zjištěno, že v případě DP 13 a DP 19.A. žadatelé ve svých žádostech o dotaci (za roky 2018 až 2021) pouze formálním způsobem popsali situaci, která by nastala v případě, že by dotaci neobdrželi, a tento hypotetický scénář nedokládali žádnými doklady. V rámci hypotetického scénáře se žadatelé shodovali, že bez podpory by nemohli projekt uskutečnit, případně by ho mohli realizovat jen v omezené míře či v delším časovém horizontu. Svá tvrzení ale nijak nedoložili. Tyto argumenty uváděly i velké podniky, které generovaly vysoké zisky.

Přes tyto skutečnosti MZe ani SZIF nepožadovaly po žadatelích o dotaci, aby svá tvrzení uvedená v hypotetickém scénáři doložili nebo upřesnili. MZe a SZIF žádosti vykazující uvedené nedostatky přijaly a kontrolu věrohodnosti hypotetických scénářů a hodnocení motivačního účinku provedly pouze formálně – tj. neověřily, zda má poskytovaná podpora pro žadatele skutečně požadovaný motivační účinek. Tím nesplnily povinnost stanovenou v Pokynech EU⁹.

Kontrolou bylo dále zjištěno, že MZe nastavilo systém poskytování dotací tak, že vymezené cíle a uznatelné náklady u DP 13 a u operací 4.2.1 a 16.2.2 PRV 2014–2020 umožňovaly financování velmi podobných projektů a proplácení obdobných nákladů/výdajů projektu. Jednalo se o nákup zařízení, technologií a potřebné související stavební úpravy. Z důvodu takto nastaveného systému mohli žadatelé využívat a rovněž i plně a opakovaně každý rok využívali všechny možnosti čerpání prostředků státního rozpočtu a rozpočtu EU na investice napříč jednotlivými dotačními programy a operacemi. Z analýzy účetních závěrek 12 vybraných největších příjemců podpory z DP 13 vyplývá, že kromě jednoho podniku vykazovaly v období let 2018–2020 zisk v řádech desítek či stovek milionů korun všechny tyto velké podniky (viz příloha č. 4).

U vybraných příjemců dotací z DP 13 bylo zjištěno, že každoročně realizují investice v řádu stovek milionů korun na obnovu a modernizaci technického vybavení svých provozoven. Při každoročním opakovaném čerpání národních dotací z rozpočtu MZe na realizaci těchto investic vzniká riziko tzv. efektu mrtvé váhy, tj. situace, kdy by příjemce investici realizoval i bez veřejné finanční podpory.

A.5 Nedostatečná kontrola uznatelnosti nepřímých nákladů

MZe v Zásadách pro DP 19.A. na roky 2018 až 2022 uvádí, že v případech, kdy uznatelné náklady, jejichž doklady jsou součástí žádosti o dotaci, není možné určit jako přímé, je

povinností žadatele vypracovat vnitropodnikovou směrnici a kalkulační vzorec. Vnitropodnikové směrnice musí podrobně stanovit, podle jakého klíče žadatelé tyto nepřímé náklady rozvrhují na jednotlivé činnosti. Vnitropodnikové směrnice a kalkulační vzorce byly povinnou přílohou žádosti o dotaci. V případě použití kalkulačního vzorce z celkových nákladů podniku jsou nepřímé náklady na příslušnou činnost uznatelné ve výši maximálně 20 % a u oprav do výše 5 % celkových nákladů podniku. Smyslem vnitropodnikové směrnice a kalkulačního vzorce je definovat a vyčíslit uznatelné nepřímé náklady spojené s režimem jakosti Q CZ.

Žadatelé o dotaci zvolili jako způsob pro stanovení nepřímých nákladů porovnání stavu před zavedením režimu jakosti mléka Q CZ a po jeho zavedení, případně propočet navýšení nákladů po zavedení režimu jakosti mléka Q CZ.

Kontrolou na vybraném vzorku žádostí o dotace u MZe a SZIF bylo zjištěno, že z předložených vnitropodnikových směrnic žadatelů o dotaci nevyplývá, jakým způsobem byla získána zdrojová data o nepřímých nákladech, zejména co se týče spotřeby energií (elektrické energie, plynu) a nákladů na vodné a stočné. Nelze tak objektivně a jednoznačně určit, jak byl vypočítán podíl nákladů souvisejících s režimem jakosti mléka Q CZ na celkových nákladech, a tudíž ověřit, zda uplatněné náklady přímo souvisely s režimem jakosti mléka Q CZ. Ve složkách žadatelů/příjemců předložených NKÚ ke kontrole nebyl dohledán žádný záznam, že by se těmito skutečnostmi MZe a SZIF v rámci administrace žádostí o dotace zabývaly.

MZe a SZIF od žadatelů přijímaly vnitropodnikové směrnice a kalkulační vzorce s uvedenými nedostatky a následně vydávaly rozhodnutí o poskytnutí dotace. Žadatelé tak mohli uplatňovat a poskytovatelé dotací proplácet nepřímé náklady, které nesouvisely s režimem jakosti mléka Q CZ (viz příklad).

MZe nevypracovalo pro DP 19.A. žádnou směrnici, metodiku nebo manuál pro administraci a kontrolu, nestanovilo tak proces pro ověření a hodnocení uznatelnosti nákladů ani pro posuzování vnitropodnikových směrnic.

Ministerstvo zemědělství do 31. 12. 2019 nepožadovalo k DP 19.A. výstupy z administrativní kontroly. Není tedy zřejmé, zda MZe vnitropodnikové směrnice a kalkulační vzorce posuzovalo.

Kontrolou bylo zjištěno, že MZe u jednoho žadatele o dotaci v rámci DP 19.A.b.1 v roce 2018 (viz příklad níže) uhradilo neuznatelné náklady.

Příklad

V kalkulaci uznatelných nepřímých nákladů k vnitropodnikové směrnicí doložené k žádosti o dotaci z DP 19.A.b.1 pro rok 2018, reg. č. 1076/2018-17212Ve, předložil žadatel v části „Náklady na energii“ tabulku s rozbohem skutečných nákladů vyčíslených v Kč za období červen 2015 až květen 2016, tedy před vstupem žadatele do režimu jakosti Q CZ, a za období červen 2017 až květen 2018, tedy po vstupu žadatele do režimu jakosti Q CZ.

Z porovnávací tabulky pro středisko příjmu mléka a pasterizační stanici vyplývá, že náklady související se spotřebou elektrické energie před zavedením režimu jakosti Q CZ (období červen 2015 až květen 2016) byly vyšší (v částce 2 765 097 Kč) než po zavedení režimu jakosti Q CZ (období červen 2017 až květen 2018), kdy činily 2 661 265 Kč. Obdobně tomu bylo i u položky spotřeby plynu (2 838 730 Kč před zavedením a 2 756 273 Kč po zavedení režimu jakosti Q CZ).

Uvedené informace nasvědčují tomu, že náklady na energie po zavedení režimu jakosti Q CZ ve skutečnosti navýšeny nebyly, respektive nevznikly v důsledku zavedených opatření.

Náklady, které byly žadatelem dle předloženého kalkulačního vzorce vypočteny a pokráceny do limitních 20 % celkových nákladů za daný druh energie celého podniku, byly v celkové výši **3 779 900,57 Kč** nezpůsobitelné a MZe je nemělo uznat ani proplatit. **MZe tak neprovedlo kontrolu podle § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), dostatečným způsobem, čímž porušilo ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), neboť nezajistilo kontrolu hospodaření s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu.**

A.6 Nedostatečná opatření k odstranění zjištěných nedostatků

Na základě zjištění z předchozí kontrolní akce NKÚ č. 18/08 – *Peněžní prostředky vynakládané na podpory v sektoru živočišné výroby* přijalo MZe opatření k odstranění nedostatků týkajících se národních dotací. Jednalo se o nedostatky na úrovni MZe, zejména u DP 19.A. *Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimu jakosti Q CZ* a u dotačního programu 8.F *Nákladový fond*.¹⁰ NKÚ prověřil dostatečnost a účinnost přijatých opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

MZe ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem vypracovalo ke kontrolnímu závěru z kontrolní akce NKÚ č. 18/08⁴ stanovisko. Usnesením ze dne 30. září 2019 č. 681 vzala

¹⁰ Kontrolou NKÚ bylo zjištěno zejména u dvou národních dotačních programů (19.A. a 8.F), že MZe nenastavilo dotační podmínky a kontrolní systém tak, aby bylo schopno zajistit řádnou administraci a kontrolu národních dotací, zejména z pohledu dodržování účelnosti a hospodárnosti vynaložených prostředků. Docházelo tak k případům, kdy MZe žadatelům proplácelo výdaje, které nebyly doloženy fakturami nebo byly z jiných důvodů neuznatelné. Dotace nesměřovaly k naplnění svého účelu a MZe vyplácelo milionové dotace mlékárnám na úhradu běžných provozních výdajů. Jednalo se přitom o velké podniky, které dlouhodobě vykazují zisk. Další nedostatky u DP 19.A. spočívaly v tom, že žadatelé předkládali nedostatečné doklady k motivačnímu účinku podpor, neprokázali potřebnost podpory a jejich vnitropodnikové směrnice předložené ministerstvu neobsahovaly podrobnou kalkulaci nepřímých nákladů. Na základě těchto nedostatečných dokladů nemohlo MZe posoudit, zda je podpora pro žadatele nezbytná a zda uplatněné náklady souvisely s předmětem dotace.

vláda České republiky toto stanovisko na vědomí a uložila ministru zemědělství realizovat přijatá opatření do 31. března 2020.

a) Hlavním přijatým opatřením bylo převedení administrace národních dotací na SZIF od 1. 1. 2020.

Kontrolou bylo zjištěno, že převod administrace a kontroly národních zemědělských dotací proběhl v souladu s předpisy a v rámci převodu nebyla ohrožena kontinuita poskytování dotací. Cíl v podobě sjednocení procesu administrace žádostí o podporu vyplácenou z národních i evropských zdrojů byl splněn. SZIF nastavil administrativní postupy a kontrolní systém, vypracoval vnitřní předpisy, metodické pokyny, které pokrývají celý proces administrace a kontroly předložených žádostí o dotaci až po vyplacení podpory.

b) MZe a SZIF se dále v rámci realizace opatření u DP 19.A. zavázaly k zavedení kontrol na místě.

V dohodě o vymezení kompetencí mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem¹¹ je stanovena povinnost SZIF provádět kontroly na místě, avšak pouze u žádostí vyplacených před 1. 1. 2020 vybraných na základě existence důvodů pro provedení kontrol na místě dle požadavku MZe a jen u uvedených dotačních programů. Program 19.A. však mezi těmito programy uveden není. MZe smluvně nezajistilo provedení kontrol na místě tak, jak mu ukládalo přijaté opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolní akcí NKÚ č. 18/08⁴.

Pro roky 2020 až 2022 MZe stanovilo v Zásadách¹², že kontroly na místě se mají týkat pouze vybraných žadatelů. **NKÚ zjistil, že kontroly na místě u příjemců podpory z DP 19.A. Státní zemědělský intervenční fond neprováděl. Tento stav přetrvával až do ukončení kontroly NKÚ v červnu 2022.**

c) Mezi přijatá opatření MZe patřilo i vypracování manuálu pro žadatele a zpřesnění Zásad na rok 2019 a 2020 s doplňujícími požadavky na vypracování vnitropodnikových směrnic a dokládání motivačního účinku.

Kontrolou bylo zjištěno, že tato opatření MZe neprovedlo dostatečným způsobem, kterým by napravilo nedostatky zjištěné kontrolní akcí NKÚ č. 18/08⁴.

MZe sice vypracovalo v roce 2019 manuál pro žadatele, v němž byl návod k vypracování vnitropodnikové směrnice a kalkulačního vzorce k určení nepřímých nákladů a variantního scénáře k motivačnímu účinku obsažen, avšak návod byl velmi obecný a neposkytoval žádnou informaci, jak získat zdrojová data pro výpočet nepřímých nákladů. MZe tedy neupřesnilo podmínky a pokyny v manuálu tak, aby žadatelé mohli dostatečným, srozumitelným a zejména prokazatelným způsobem provést kalkulaci navýšení nepřímých nákladů v souvislosti s režimem jakosti mléka Q CZ.

Zjištění týkající se motivačního účinku podpory jsou podrobně popsána v bodě A.4 a zjištění poukazující na nedostatečnou kontrolu uznatelnosti nepřímých nákladů (včetně příkladu) jsou uvedena v bodě A.5.

¹¹ Dohoda o vymezení kompetencí mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem při zabezpečování podpor financovaných výhradně z národních zdrojů podle § 2 odst. 1 písm. e) bodu 3. a ustanovení § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ze dne 29. 1. 2020, článek 4, bod u).

¹² Zásady MZe, článek 5. *Kontrola dodržování Zásad*, písm. a).

MZe tak ve shora uvedených oblastech nepřijalo zcela dostatečná a účinná opatření k odstranění nedostatků zjištěných NKÚ v rámci kontrolní akce č. 18/08⁴.

A.7 Nesprávné stanovení výše alokace dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ

Realizace podpory z dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ proběhla ve dvou výzvách v roce 2020 a 2021. Na základě kvalifikovaného odhadu počtu subjektů zasažených pandemií koronaviru schválila vláda ČR⁵ uvolnění finančních prostředků z rozpočtové kapitoly *Všeobecná pokladní správa, z položky Vládní rozpočtová rezerva*, do výše 3 mld. Kč. Finanční prostředky v této výši byly převedeny do rozpočtové kapitoly 329 – *Ministerstvo zemědělství*.

MZe v materiálech pro jednání vlády uvedlo, že počet zasažených subjektů činí cca 8 500 až 10 000, a ztráta zemědělských a potravinářských producentů byla odhadnuta na 6 mld. Kč za měsíc. Ve skutečnosti se počet podaných žádostí pohyboval pouze v řádu stovek a požadovaná částka v řádu stovek milionů korun. Konkrétně za obě výzvy bylo podáno 467 žádostí, v nichž žadatelé požadovali 225 223 693 Kč. Schváleno a proplaceno bylo 416 žádostí v celkovém objemu 206 271 915 Kč, což činí cca 7 % z alokované částky.

Nevyčerpané alokované prostředky ve výši 500 mil. Kč byly na základě usnesení vlády České republiky ze dne 31. května 2021 č. 506 převedeny z rozpočtu MZe do rozpočtu PGRLF, kdy pokračující podpora v rámci dotačního programu AGRICOVID POTRAVINÁŘSTVÍ měla být poskytována i prostřednictvím programů realizovaných tímto subjektem¹³. Zbývající alokované finanční prostředky ve výši 2,29 mld. Kč zůstaly do ukončení kontroly NKÚ v červnu 2022 nevyužity a jsou evidovány jako nároky z nespotřebovaných výdajů v rozpočtové kapitole MZe¹⁴.

B. Program rozvoje venkova na období 2014–2020

B.1 Podpora mikropodniků a malých a středních zpracovatelských podniků se dařila pouze částečně

Podporou projektů v rámci PRV 2014–2020 má MZe dosahovat mimo jiné i stanovených cílů EU. Kontrolované operace měly přispět k naplnění tematického cíle společného strategického rámce „*zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství (v případě EZFRV) a odvětví rybářství a akvakultury (v případě ENRF)*“. V případě zpracovatelů zemědělských produktů se naplnění tohoto cíle dařilo pouze částečně.

Mikropodniky a malé a střední podniky mohly v rámci PRV 2014–2020 čerpat dotace ze čtyř operací: 4.2.1, 16.2.2, 16.3.1 a 16.4.1. V rámci operace 16.2.2 mohly žádat o podporu všechny kategorie podniků. Po celé kontrolované období byly pro mikropodniky a malé a střední potravinářské podniky určeny výhradně operace 16.3.1 a 16.4.1. Obě operace měly podpořit spolupráci minimálně dvou subjektů při společném sdílení zařízení a zdrojů a vytváření místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců (za jistých podmínek mohl být spolupracujícím subjektem velký podnik).

¹³ Ministerstvo zemědělství *Státní závěrečný účet kapitoly 329 – Ministerstvo zemědělství*, [online; cit. 8. 7. 2022], dostupný z https://eagri.cz/public/web/file/701815/MZe_Zaverecny_ucet_2021.pdf, str. 94.

¹⁴ Ministerstvo zemědělství *Státní závěrečný účet kapitoly 329 – Ministerstvo zemědělství*, [online; cit. 8. 7. 2022], dostupný z https://eagri.cz/public/web/file/701815/MZe_Zaverecny_ucet_2021.pdf, str. 77–78.

V rámci operace 16.3.1 vytvořilo MZe samostatný záměr b) *Spolupráce v oblasti zpracování zemědělských produktů na zemědělské a nezemědělské produkty a jejich uvádění na trh*. O záměr určený pro potravinářské podniky ovšem nebyl ze strany žadatelů velký zájem. Do poloviny května 2022 MZe vyplatilo u operace 16.3.1 b) pouze cca 220 mil. Kč na jeden projekt.

V rámci operace 16.4.1 byl do poloviny května 2022 proplacen pouze jeden projekt v částce cca 184 tis. Kč.

V rámci operace 4.2.1 hojně čerpaly dotace na podporu investic mikropodniky a malé a střední potravinářské podniky. Od roku 2020 však MZe v rámci této operace umožnilo čerpat dotace i velkým podnikům. Do této doby byla operace určena výhradně mikropodnikům a malým a středním podnikům. MZe v letech 2020 a 2021 upravovalo dotační podmínky, mj. navýšilo míru dotace a zvýšilo částku způsobilých výdajů, čímž došlo ke zvýšení maximální možné výše dotace z 12 mil. Kč na 37,5 mil. Kč. Velké potravinářské podniky tak získaly další zdroj podpory investic.

Ve vývoji počtu a velikosti projektů předložených ke schválení velkými podniky v letech 2020 až 2022 spatřuje NKÚ riziko, že alokace prostředků PRV 2014–2020 u operace 4.2.1. bude vyčerpána právě těmito velkými podniky obdobně, jako tomu bylo u operace 16.2.2.

B.2 MZe nastavením podmínek u operace 16.2.2 vytvořilo další program na podporu investic především pro velké podniky

Operace 16.2.2 byla zaměřena na rozvoj inovací při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Podporovány byly projekty, které zaváděly nové nebo významně zlepšené produkty, postupy nebo technologie s ohledem na jejich charakteristiky nebo zamýšlené užití. Nová technologie, produkt nebo proces musely být vyvinuty ve spolupráci s výzkumným subjektem nebo žadatelem, který má k vývoji nového produktu, postupu nebo technologie prokazatelně dostatečné zdroje v podobě kvalifikovaného personálu a výrobních zdrojů.

Spolupráce příjemce s výzkumnou institucí byla základním předpokladem a klíčovým prvkem operace 16.2.2. Prostřednictvím operace mělo dojít ke zlepšení transferu znalostí a jejich zavádění do praxe. Programový dokument PRV 2014–2020 uvádí, že spolupracující subjekt se musí významně podílet na řešení projektu.

Částka výdajů, ze kterých je stanovena dotace, činila na jeden projekt více než 1 000 000 Kč a maximálně 150 000 000 Kč. Výše dotace pro jednotlivé projekty se tedy pohybovala v rozmezí od 500 000 Kč do 75 000 000 Kč.

Pravidla pro operaci 16.2.2 mimo jiné určovala spodní hranici výše výdajů, které příjemce musel vynaložit na spolupráci se spolupracujícím subjektem (výzkumnou institucí). Výdaje na spolupráci, resp. na vlastní vývojovou činnost žadatele, musely tvořit:

- a) u projektů do 5 000 000 Kč výdajů (včetně), ze kterých je stanovena dotace, minimálně 15 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace, a zároveň maximálně 50 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace;
- b) u projektů nad 5 000 000 Kč výdajů, ze kterých je stanovena dotace, minimálně 1 000 000 Kč (včetně) a zároveň maximálně 50 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace.

MZe nastavilo podmínky tak, že umožnilo, aby výdaje na spolupráci (klíčový prvek operace) tvořily u velkých a finančně významných projektů jen minimální procento výdajů a pohybovaly se kolem částky 1 000 000 Kč, která byla minimální hranicí dle Pravidel. Jak vyplývá z níže uvedené tabulky č. 1, MZe nekladlo u velkých projektů na prvek spolupráce takový důraz jako u finančně menších projektů.

Tabulka č. 1: Minimální výše výdajů na spolupráci s výzkumným subjektem v závislosti na velikosti projektu (dle nastavených podmínek MZe)

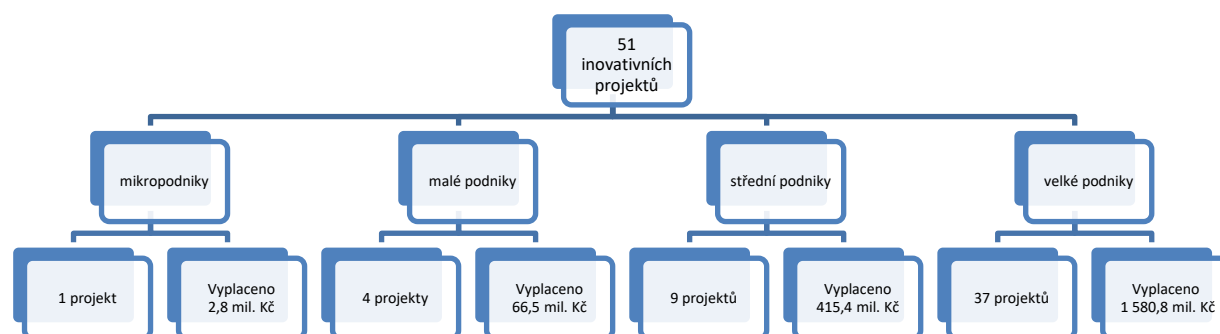
Velikost projektu (v Kč)	Podíl výdajů na spolupráci s výzkumným subjektem na celkových výdajích (v %)	Minimální výše výdajů na spolupráci (v Kč)
1 000 000	15	150 000
5 000 000	15	750 000
10 000 000	10	1 000 000
50 000 000	2	1 000 000
100 000 000	1	1 000 000
150 000 000	0,67	1 000 000

Zdroj: zpracoval NKÚ na základě Pravidel a jejich specifických podmínek pro operaci 16.2.2.

SZIF do poloviny května 2022 proplatil žadatelům v rámci operace 16.2.2 peněžní prostředky v celkové výši 2 065 592 762 Kč, přičemž prostředky ve výši 2 013 971 762 Kč (cca 97,5 %) byly použity na investice a prostředky ve výši 51 621 000 Kč (cca 2,5 %) na spolupráci s výzkumnými institucemi. Většinu prostředků z poskytnutých dotací použili příjemci na nákup technologií a na související stavební úpravy.

V rámci operace 16.2.2 čerpaly dotace převážně velké podniky. MZe vyplatilo 27 velkým podnikům na 37 projektů částku v celkové výši 1 580,8 mil. Kč (viz schéma č. 1).

Schéma č. 1: Přehled projektů a na ně vyplacených dotací v rámci operace 16.2.2 dle velikosti podniku (stav od počátku realizace k 26. 5. 2022)

Zdroj: zpracoval NKÚ na základě informací SZIF.

MZe nastavením podmínek pro výši spolupráce v rámci operace 16.2.2 vytvořilo další dotační možnost pro podporu investic především pro velké zpracovatelské podniky realizující finančně významné projekty.

B.3 Nedostatečná kontrola inovativnosti projektů v rámci operace 16.2.2

Cílem operace 16.2.2 bylo posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací. Operace byla zaměřena na podporu rozvoje inovací při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Výběr jednotlivých projektů k financování prováděl SZIF ve spolupráci s hodnotitelskou komisí MZe. Základní podmínkou bylo, že technologie, produkty nebo procesy musely být minimálně pro podnik nové nebo podstatně zdokonalené. Hodnotitelská komise posuzovala inovativnost projektu přidělením bodů v preferenčních kritériích souvisejících s touto částí projektů.

V rámci výzev u operace 16.2.2 nebyly vždy součástí hodnocených žádostí o dotaci a jejich příloh jednoznačně stanovené měřitelné technické, finanční, příp. jiné údaje potřebné pro posouzení splnění podmínek efektivity, proveditelnosti a potřebnosti projektu. Hodnotitelé vycházeli z obecných údajů o projektu. **Hodnotitelé neměli, zejména v případě inovací pro podnik, exaktní číselné údaje a další upřesňující informace nutné k tomu, aby mohli posoudit a vyhodnotit inovaci (případně míru inovace jednotlivých komponentů technologie) ve vztahu k požadované výši dotace.**

SZIF prováděl kontrolu inovativnosti pouze ověřením předloženého inovačního deníku, ale dále neověřoval, jestli realizace projektu byla inovativní, nebo se jednalo o pouhou obměnu technologií, strojů a zařízení nebo racionalizaci výroby. MZe neurčilo, jakým způsobem má být po ukončení realizace projektů v rámci operace 16.2.2 posouzeno naplnění inovativnosti projektů před jejich proplacením.

Splnění podmínky inovativnosti projektu nebylo a není předmětem kontroly ze strany SZIF ani MZe.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DP	dotační program
DP 13	dotační program 13. <i>Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu</i>
DP 19.A.	dotační program 19.A. <i>Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimech jakosti Q CZ</i>
EU	Evropská unie
ENRF	<i>Evropský námořní a rybářský fond</i>
EZFRV	<i>Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova</i>
Komise	Evropská komise
MZe	Ministerstvo zemědělství
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
operace 4.2.1	PRV 2014–2020, operace 4.2.1 <i>Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů</i>
operace 16.2.2	PRV 2014–2020, operace 16.2.2 <i>Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh</i>
operace 16.3.1	PRV 2014–2020, operace 16.3.1 <i>Sdílení zařízení a zdrojů</i>
operace 16.3.1 b)	PRV 2014–2020, operace 16.3.1 záměr b) <i>Spolupráce v oblasti zpracování zemědělských produktů na zemědělské a nezemědělské produkty a jejich uvádění na trh</i>
operace 16.4.1	PRV 2014–2020, operace 16.4.1 <i>Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů</i>
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
Pravidla	<i>Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020</i>
PRV 2014–2020	<i>Program rozvoje venkova na období 2014–2020</i>
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
výzvy	jednotlivá vyhlášená kola příjmu žádostí o dotace
Zásady	zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 1, § 2, § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Kategorizace podniků dle přílohy č. 1 nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014
- Příloha č. 2: Vzorek příjemců pro kontrolu na místě
- Příloha č. 3: Souhrn údajů z účetních závěrek příjemců podpory z DP 19.A.
- Příloha č. 4: Souhrn údajů z účetních závěrek příjemců podpory z DP 13

Příloha č. 1: Kategorizace podniků dle přílohy č. 1 nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014

Evropská komise nastavila definici a postup pro posuzování velikosti podniků ve vztahu k poskytování dotací.

MZe zapracovalo podmínky velikosti podniků do Pravidel i do Zásad. Definice je tedy pro žadatele závazná a SZIF musí plnění podmínky kontrolovat.

Při posuzování velikosti podniků se zohledňuje počet zaměstnanců a roční obrat nebo velikost bilanční sumy. Pro zařazení do kategorie se hodnotí splnění dvou kritérií, přičemž počet zaměstnanců je povinný vždy.

Tabulka č. 1: Definice velikosti podniků

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců: roční pracovní jednotka	Roční obrat	Bilanční suma roční rozhvahy
Velký podnik	>250	>50 mil. EUR	>43 mil. EUR
Střední podnik	<250	≤50 mil. EUR	≤43 mil. EUR
Malý podnik	<50	≤10 mil. EUR	≤10 mil. EUR
Mikropodnik	<10	≤2 mil. EUR	≤2 mil. EUR

Zdroj: zpracoval NKÚ dle přílohy č. 1 nařízení Komise (EU) č. 702/2014 a na základě *Uživatelské příručky k definici malých a středních podniků*¹⁵.

¹⁵ http://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0010.01/DOC_1.

Příloha č. 2: Vzorek příjemců pro kontrolu na místě

Pořadové číslo	Název příjemce	Program / operace	Registrační číslo projektu	Název projektu	Dotace v Kč
1.	Bohušovická mlékárna, a.s.	13.	6269/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	9 769 378
			20/ZND/100/000339-13	Dotace v roce 2020	9 331 584
		19.A.a.	5146/2019-18140Ve	Dotace v roce 2019	6 050
			20ZND109000339-19AA_001	Dotace v roce 2020	6 073
		19.A.b.1	5136/2019-18140Ve	Dotace v roce 2019	3 437 850
			20ZND109000339-19AB_001	Dotace v roce 2020	2 723 950
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>25 274 885</i>
2.	MASO UZENINY PÍSEK, a.s.	13.	6220/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	7 697 841
			20/ZND/100/000271-13	Dotace v roce 2020	9 734 516
		16.2.2	15/001/16220/231/000033	Zlepšení kvality a bezpečnosti vepřového masa zvýšením hygienické a veterinární úrovně porážky	22 767 034
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>40 199 391</i>
3.	Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o.	19.A.b.1	5496/2019-18140Ve	Dotace v roce 2019	5 117 269
			20/ZND/666/003371-19AB_001	Dotace v roce 2020	5 076 156
		4.2.1	17/005/0421b/672/001696	Modernizace provozu 2018	12 000 000
			18/007/0421b/672/003381	Modernizace provozu 2019	8 327 947
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>30 521 372</i>
4.	POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s.	13.	6206/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	4 485 846
			20/ZND/100/000276-13_001	Dotace v roce 2020	23 847 517
		19.A.b.1	4937/2019-18140Ve	Dotace v roce 2019	12 932 544
			20/ZND/108/000276-19AB_001	Dotace v roce 2020	10 869 403
		16.2.2	15/001/16220/120/000016	Inovace výroby a balení mléčných výrobků s využitím syrovátky	61 368 350
			16/003/16220/342/000087	Kozí program	55 315 000
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>168 818 660</i>
5.	PINKO a.s.	4.2.1	16/003/0421b/120/002579	Technologie	12 000 000
			17/005/0421b/120/003121	Výstavba skladu	12 000 000
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>24 000 000</i>
6.	MP Krásno, a.s.	13.	6221/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	26 758 531
			20/ZND/600/000046-13_001	Dotace v roce 2020	24 281 526
		16.2.2	15/001/16220/672/000034	Vývoj masných polokonzerv se sníženým obsahem sodíku	16 457 821
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>67 497 878</i>
7.	OLMA, a.s.	13.	6207/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	25 425 474
			20/ZND/600/000056-13_002	Dotace v roce 2020	25 278 931

Pořadové číslo	Název příjemce	Program / operace	Registrační číslo projektu	Název projektu	Dotace v Kč
		16.2.2	15/001/16220/671/000004	Inovace ve výrobě fermentovaných výrobků	64 604 372
			16/003/16220/671/000072	Inovace technologie příjmu mléka a jeho ošetření	38 010 594
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>153 319 371</i>
8.	LAKTOS, a. s.	4.2.1	15/001/0421b/120/001742	Mlékárna Laktos Krásná Hora	12 000 000
			18/007/0421b/120/000889	Modernizace mlékárny Krásná Hora	4 664 307
			19/008/0421b/120/000182	Modernizace mlékárny Krásná Hora II	12 000 000
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>28 664 307</i>
9.	LE & CO - Ing. Jiří Lenc, s.r.o.	13.	6273/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	23 828 610
			20/ZND/100/000068-13_001	Dotace v roce 2020	25 581 345
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>49 409 955</i>
10.	Kostelecké uzeniny a.s.	13.	20/ZND/500/000155-13_001	Dotace v roce 2020	24 318 949
		16.2.2	16/003/16220/231/000047	Optimalizace bourání vepřového masa a vývoj a inovace výroby masných výrobků	65 890 565
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>90 209 514</i>
11.	RABBIT Trhový Štěpánov a.s.	13.	6224/2019-18120 Ko	Dotace v roce 2019	17 866 970
			20/ZND/100/000013-13	Dotace v roce 2020	25 396 281
		16.2.2	17/005/16220/120/000084	Inovace procesu zpracování, chlazení, balení a sledovatelnosti drůbeže	31 109 325
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>74 372 576</i>
12.	Uzeniny Příbram a.s.	13.	6272/2019-18120Ko	Dotace v roce 2019	13 811 839
			20/ZND/100/000483-13_001	Dotace v roce 2020	25 318 443
		16.2.2	15/001/16220/120/000005/001	Inovace a optimalizace postupů při zrání, skladování a produkci masa a masných polotovarů	75 000 000
			17/005/16220/120/000081	Vývoj a inovace ve výrobě celosvalových masných produktů	54 589 671
<i>Celkem za příjemce</i>					<i>168 719 953</i>
Celkem prověřeno					921 007 862

Příloha č. 3: Souhrn údajů z účetních závěrek příjemců podpory z DP 19.A.

Do porovnání uvedeného v tabulce bylo vybráno 11 největších příjemců dotací z DP 19.A. co do objemu poskytnutých prostředků.

Přehled vychází z veřejně dostupných dat, která jsou obsažena ve Veřejném rejstříku a Sbírcе listin (výroční zprávy, zprávy auditorů, účetní závěrky). U ukazatelů převzatých z rozvah jsou roky 2018, 2019 a 2020 brány ke dni 31. 12. daného roku a u výkazů zisku a ztráty jsou brány od 1. 1. do 31. 12.

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
MADETA a. s.	Peněžní prostředky	136 894	117 482	92 728
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	162 188	208 262	311 415
	Provozní výsledek hospodaření	200 961	263 778	374 243
	Čistý obrat	5 614 214	5 624 190	5 722 020
	DP 19.A.a.	24	44	24
	DP 19.A.b.	45 701	53 867	43 960
OLMA, a.s.	Peněžní prostředky	243 368	200 493	252 129
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	134 078	190 322	206 901
	Provozní výsledek hospodaření	166 256	235 974	250 570
	Čistý obrat	3 495 582	3 590 952	3 669 683
	DP 19.A.a.	7	13	7
	DP 19.A.b.	32 855	28 091	21 942
Mlékárna Hlinsko, a.s.	Peněžní prostředky	40 297	162 377	199 489
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	63 189	89 302	86 056
	Provozní výsledek hospodaření	80 434	109 510	86 534
	Čistý obrat	2 893 008	2 939 688	3 013 824
	DP 19.A.a.	14	39	81
	DP 19.A.b.	28 545	23 432	20 701
Mlékárna Pragolaktos, a.s.	Peněžní prostředky	1 603	2 426	6 453
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	145 930	138 873	173 128
	Provozní výsledek hospodaření	170 721	164 581	208 820
	Čistý obrat	6 083 123	6 194 783	6 370 529
	DP 19.A.a.	6	-	80
	DP 19.A.b.	21 503	18 302	18 305

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s.	Peněžní prostředky	104 449	176 148	166 245
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	143 637	101 848	98 423
	Provozní výsledek hospodaření	178 863	128 247	123 827
	Čistý obrat	1 398 807	1 385 990	1 491 050
	DP 19.A.a.	6	7	7
	DP 19.A.b.	16 230	12 933	10 869
Mlékárna Kunín a.s.	Peněžní prostředky	9 359	159	22 909
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	32 805	27 664	48 540
	Provozní výsledek hospodaření	46 158	43 112	63 151
	Čistý obrat	2 152 480	2 119 933	2 200 295
	DP 19.A.a.	5	7	6
	DP 19.A.b.	11 934	12 866	11 506
Moravia Lacto a.s.	Peněžní prostředky	16 361	26 418	57 292
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-26 901	20 022	45 066
	Provozní výsledek hospodaření	-34 163	24 197	57 492
	Čistý obrat	1 586 646	1 691 515	1 707 318
	DP 19.A.a.	6	11	6
	DP 19.A.b.	10 056	12 090	10 786
Mlékárna Klatovy a. s.	Peněžní prostředky	20 812	213	55 512
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	14 935	17 278	42 025
	Provozní výsledek hospodaření	21 337	24 361	53 769
	Čistý obrat	1 707 574	1 753 880	2 002 640
	DP 19.A.a.	24	6	6
	DP 19.A.b.	8 753	11 894	8 322
BOHEMILK, a.s.	Peněžní prostředky	20 924	33 987	39 879
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	50 163	53 854	53 101
	Provozní výsledek hospodaření	62 675	64 551	68 629
	Čistý obrat	1 159 032	1 215 046	1 376 126
	DP 19.A.a.	4	4	8
	DP 19.A.b.	6 577	8 873	7 952

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
Jaroměřická mlékárna, a.s.	Peněžní prostředky	2 776	2 743	5 489
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	9 140	8 436	7 766
	Provozní výsledek hospodaření	10 995	12 082	12 267
	Čistý obrat	702 328	678 225	708 768
	DP 19.A.a.	79	80	80
	DP 19.A.b.	4 271	5 605	6 586
Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o.	Peněžní prostředky	10 328	40 720	56 550
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	29 593	30 661	31 701
	Provozní výsledek hospodaření	31 223	32 411	39 725
	Čistý obrat	878 244	925 371	942 662
	DP 19.A.a.	-	-	-
	DP 19.A.b.	5 960	5 117	5 076

Zdroj: zpracoval NKÚ z veřejně dostupných zdrojů.

Příloha č. 4: Souhrn údajů z účetních závěrek příjemců podpory z DP 13

Do níže uvedeného porovnání bylo vybráno 12 největších příjemců dotací z DP 13 co do objemu poskytnutých prostředků.

Přehled vychází z veřejně dostupných dat, která jsou obsažena ve Veřejném rejstříku a Sbírci listin (výroční zprávy, zprávy auditorů, účetní závěrky). U ukazatelů převzatých z rozvah jsou roky 2018, 2019 a 2020 brány ke dni 31. 12. daného roku a u výkazů zisku a ztráty jsou brány od 1. 1. do 31. 12.; výjimku tvoří společnost LE & CO - Ing. Jiří Lenc, s.r.o., která měla výkaz zisku a ztráty sloučeně od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2019 a rozvahu k 30. 11. 2019, za rok 2020 byl výkaz zisku a ztráty od 1. 12. 2019 do 30. 11. 2020 a rozvaha byla k 30. 11. 2020.

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
Sladovny Soufflet ČR, a. s.	Aktiva celkem	1 952 934	1 869 420	1 850 774
	Peněžní prostředky	226 924	160 520	139 761
	Výsledek hospodaření minulých let	22 134	22 135	22 135
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	353 730	227 510	310 932
	Provozní výsledek hospodaření	384 567	351 768	393 590
	Čistý obrat	6 026 129	6 874 631	6 193 721
	DP 13	21 132	26 612	25 611
MP Krásno, a.s.	Aktiva celkem	943 566	1 012 323	1 007 629
	Peněžní prostředky	48 205	45 242	87 698
	Výsledek hospodaření minulých let	318 434	406 154	414 130
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	94 220	13 476	99 082
	Provozní výsledek hospodaření	124 244	22 515	132 061
	Čistý obrat	2 428 934	2 655 787	2 680 080
	DP 13	20 836	26 759	24 282
LE & CO - Ing. Jiří Lenc, s.r.o.	Aktiva celkem		2 350 233	2 042 075
	Peněžní prostředky		1 372 497	1 218 705
	Výsledek hospodaření minulých let		717 709	812 831
	Výsledek hospodaření běžného účetního období		936 924	618 426
	Provozní výsledek hospodaření		1 146 612	759 588
	Čistý obrat		7 808 800	4 791 514
	DP 13	21 129	23 829	25 581

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
LINEA NIVNICE, a.s.	Aktiva celkem	655 052	712 402	720 813
	Peněžní prostředky	11 550	38 904	12 020
	Výsledek hospodaření minulých let	186 003	211 474	238 058
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	56 021	61 498	75 563
	Provozní výsledek hospodaření	65 437	80 318	73 562
	Čistý obrat	953 961	979 781	990 280
	DP 13	20 951	26 808	22 222
OLMA, a.s.	Aktiva celkem	1 491 728	1 620 930	1 776 942
	Peněžní prostředky	243 368	200 493	252 129
	Výsledek hospodaření minulých let	850 883	943 461	1 082 283
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	134 078	190 322	206 901
	Provozní výsledek hospodaření	166 256	235 974	250 570
	Čistý obrat	3 495 582	3 590 952	3 669 683
	DP 13	15 370	25 425	25 279
Mlékárna Hlinsko, a.s.	Aktiva celkem	1 111 400	1 257 977	1 348 694
	Peněžní prostředky	40 297	162 377	199 489
	Výsledek hospodaření minulých let	483 521	516 710	576 012
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	63 189	89 302	86 056
	Provozní výsledek hospodaření	80 434	109 510	86 534
	Čistý obrat	2 893 008	2 939 688	3 013 824
	DP 13	21 150	15 526	25 614
Mlékárna Klatovy a. s.	Aktiva celkem	885 143	928 569	938 496
	Peněžní prostředky	20 812	213	55 512
	Výsledek hospodaření minulých let	-67 771	-52 836	-35 563
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	14 935	17 278	42 025
	Provozní výsledek hospodaření	21 337	24 361	53 769
	Čistý obrat	1 707 574	1 753 880	2 002 640
	DP 13	17 324	23 484	16 936

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
Mlékárna Kunín a.s.	Aktiva celkem	878 058	917 373	801 021
	Peněžní prostředky	9 359	159	22 909
	Výsledek hospodaření minulých let	39 314	72 119	99 783
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	32 805	27 664	48 540
	Provozní výsledek hospodaření	46 158	43 112	63 151
	Čistý obrat	2 152 480	2 119 933	2 200 295
	DP 13	20 887	17 891	17 262
HOLLANDIA Karlovy Vary, s.r.o.	Aktiva celkem	466 047	455 044	500 668
	Peněžní prostředky	6 064	7 235	2 316
	Výsledek hospodaření minulých let	187 696	211 682	230 916
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	32 986	28 234	38 491
	Provozní výsledek hospodaření	34 681	39 053	50 067
	Čistý obrat	841 476	912 331	929 565
	DP 13	13 726	19 302	20 443
Uzeniny Příbram, a.s.	Aktiva celkem	824 378	660 029	906 415
	Peněžní prostředky	13 824	68 394	174 063
	Výsledek hospodaření minulých let	208 898	182 581	227 937
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	32 763	45 356	104 575
	Provozní výsledek hospodaření	47 544	63 162	138 123
	Čistý obrat	1 926 805	2 045 592	2 295 759
	DP 13	14 068	13 812	25 318
RABBIT Trhový Štěpánov a.s.	Aktiva celkem	2 752 666	2 771 567	3 078 204
	Peněžní prostředky	8 660	14 107	7 205
	Výsledek hospodaření minulých let	316 478	324 800	344 740
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	31 928	60 675	51 508
	Provozní výsledek hospodaření	32 207	58 541	60 082
	Čistý obrat	1 534 002	1 653 863	1 816 451
	DP 13	7 423	17 867	25 396

Příjemce dotace	Ukazatel	v tis. Kč		
		2018	2019	2020
BOHEMIA SEKT, s.r.o.	Aktiva celkem	1 560 573	1 868 109	1 920 332
	Peněžní prostředky	98 407	160 213	156 362
	Výsledek hospodaření minulých let	170 591	563 191	728 411
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	446 868	448 069	375 656
	Provozní výsledek hospodaření	527 747	528 118	450 735
	Čistý obrat	1 717 919	1 665 931	1 720 643
	DP 13	21 057	16 955	10 836

Zdroj: zpracoval NKÚ z veřejně dostupných zdrojů.